

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - 6 "
 negyed évre - - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r.t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
 Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.

Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyitvány sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula

Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

A felirat.

A múlt hó 28 án tartott képviselőházi ülésen beterjesztett a felirati javaslat.

Ha figyelmesen atolvassuk a javaslatot, első benyomásunk, melyet nyerünk felőle, az, hogy szigorú pontossággal ragaszkodik a trónbeszéd szövegéhez, melynek gondolatmenetét pontról-pontra követi s egyenkint veszi taglalás alá a király által fölvetett problémákat. Csalhatatlan bizonyítéka ez annak, hogy a király és a nemzeti képviselő között a teendőkre nézve teljes összhang van. Történelmi multunk számtalan érdekes példáját mutathatja fel annak, hogy a király és nemzet között ha teljes volt az egyetértés, törekvések egy irányban haladtak; míg ellenben, ha a király ellentétbe helyezkedett a nemzet törekvéseivel, az országgyűlés felirata telve volt sérelmekkel, rekriminációval és panaszokkal.

Országgyűlés és király most teljesen egy nyomon haladnak. Mindkettőjük törekvése az alkotmányellenes mult büneinek helyrehozatala, védekezés egy újabb ilyenmű kísérellet ellen, a törvényen belüli állapot teljes helyreállítása s fokozott gyorsasággal

való keresztültétele azoknak a szociális reformoknak, melyeket a korszellem már évek óta megkövetel.

Ha sorra vesszük azokat a kérdéseket, melyekkel a tervezet foglalkozik, első sorban is a politikai helyzetben beállott változás gondolatköre domborodik ki előttünk. A béke alapja az, hogy azok a közjogi kérdések, melyek az elmúlt válságot okozták, a jelen országgyűlés munkaprogramjából kirekesztetnek, kifejezetten azzal az indoklással, hogy a jogfolytonosság helyreállítható legyen. A törvényen kívüli és törvénytelen állapot áldástalan következményeinek megszüntetésére hozta meg a nemzet többsége ezt az elhatározatot, örömmel veszi tudomásul s a maga részéről nyomatékosan ismétli meg, hogy a király fájdalmasan tekint vissza a történetekre. A nemzeti képviselő a sajnálkozó királyi szavakat biztosítéknak tekinti megismétlődésük ellen. De sőt tovább megy: a maga részéről nagy lelkesedéssel pártolja azokat a tervezett alkotmány-biztosítékokat, melyek a hasonló törvénytelen állapotok megismétlődését lesznek hivatva eleve megakadályozni s melyeket a király trónbeszédében egyenkint felsorolt.

A közös ügyek kötelezettségeire vonatkozólag a status quo alapjára helyezkedik a javaslat. Ezzel szemben a gazdasági kiegyezésre vonatkozólag kiemeli és hangsúlyozza, hogy a magyar nemzet az önálló vámterület jogi állapotában van. Hajlandó azonban jogainak fentartásával a már megkötött kereskedelmi szerződéseket törvénybe iktatni s az Ausztriával való gazdasági viszonyt 1915-ig, illetőleg 1917-ig a szabad kereskedelmi forgalom alapján szerződésileg szabályozni. Hasonlóképpen készségesen veszi tárgyalás alá a Horvátországgal kötendő pénzügyi egyezményt.

A közterhek állandó emelkedésével szemben széleskörű szociális politikát helyez kilátásba a felirati javaslat, a nép gazdasági erejének fokozását, a közterhek arányos felosztását, a létminimum adómentességét, az ipar és kereskedelem rendszeres fejlesztését, különös tekintettel a kis emberekre: minden téren a főfigyelmet a munkáskérdésre fordítva. Kulturális téren a felirat lényegében azokat a kijelentéseket tartalmazza, melyeket a kormány programjában részletesen hallottunk.

A szociális politikának és reformtervek-

TÁRCZA.

A kecskeméti Kossuth-szobor.

Hetek óta készült Kecskemét városa s vele együtt az egész Duna—Tisza-köze Kossuth Lajos szobrának vasárnapi leleplezési ünnepére. Valóságos nemzeti ünnepnek is volt vasárnap színhelye Kecskemét. Az ország legnépszerűbb neveinek viselői szinte teljes számmal megjelentek falai között, de igazi értéket és tartalmat a nép lelkes ünneplő kedve adott a napnak.

Negyed 10 óra után érkezett meg a különvonat Czeglédre, a hol a kereskedelmi miniszter kérésére minden fogadtatást mellőztek. 10 óra előtt néhány percczel robogott be a vonat Kecskemét pályaudvarára, a hol szép időben ezekre menő diszes közönség élén Szappanos István és Hock János Kecskemét országgyűlési képviselői, Kada Elek polgármester és Gulner Gyula pestmegyei főispán fogadták az érkezőket. Kada Elek polgármester üdvözlő szavaira Kossuth Ferencz a következőket mondotta:

— Magyar szívvel, lélekkel jöttünk olyan emlékeknek ünnepléséhez, a mely, azt hiszem,

mindnyájunk szívében benne van. Hogy szeretettel fogadják, arról meg vagyok győződve.

Ezután a kecskeméti hölgyek nevében két diszruhába öltözött hölgy, Tomori Jenőné és leánya üdvözölték Kossuth Ferenczet. Majd kezdetét vette a bevonulás a virágokkal, szőnyegekkel és zászlókkal díszített városba. A vendégek az ezrekre menő ünneplő közönség zajos eljenzése és virág-essője között hajtottak az új város házára, a melynek kistermében a kecskeméti urhölgyek tiszórait szolgálták fel a vendégeknek.

Csakhamar kezdetét vette ezután a Kossuth-téren az ünnepség. A szobor Kecskemét azon terén áll, a honnan Kossuth Lajos 1848. augusztus 12-én gyújtó szavával fegyverbe szólította Kecskemét hazafiás lakosságát. A szobor körül hatalmas tribünöket állítottak fel, melyeket a diszes közönség zsufolásig megtöltött. A szoborral szemben a még élő 31 kecskeméti 48-as honvéd foglalt helyet, a szobor két oldalán pedig a kecskeméti népiskolai három zászlóalj, nagyobbára 8—10 esztendősi fiúk, vállukon puskával. A szoborral szemben emelt tribünön foglaltak helyet a meghívott vendégek. Az ünnepélyen általában feltűnést keltett,

hogy a főrendiház, a melyet az ünnepségre szintén meghívtak, képviselőt egyáltalában nem küldött és nem is mentette ki magát.

A szoborleleplezési ünnepély a Himnusz eléneklésével kezdődött, a melyet a kecskeméti dalárda és a kecskeméti polgári dalkör adott elő. Ezután Szappanos István, Kecskemét város ösz országgyűlési képviselője, a szoborbizottság elnöke tartotta meg megnyitó beszédét. Ugy áll az ünneplők elé — mondotta — mint egy vándor, a ki hosszú utról tért meg s most elbeszéli az utjában történeteket. Elmondotta, hogy Kossuth lángszavára Kecskemét is talpra állott és kivette a részét a nemzeti küzdelemből s midőn Kossuth halála után felhangzott a jelző, hogy szobrot Kossuthnak, Kecskemét versenyre kelt a fővárossal és senkitől anyagi segítséget nem kérve, egyedül saját polgárainak áldozatkészségeiből ércszobrot emelt halhatatlan emlékü vezérének. Az ünnepélyt megnyitottnak jelenti ki.

Utána Szeless József dr. szoborbizottsági társelnök adta elő a szobor történetét. Ezután Hock János kecskeméti képviselő tartotta meg ünnepi beszédét, a mely gyakran percekig tartó tapsra ragadta a közönséget

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testület, megszünteti a köhögést, vándorokat, éjjeli izmódást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenki „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj),

„Roche”

Kapható orvosai rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.—korona.

nek összes szálat pedig egy nagy reformban, a választójog reformjában futnak össze, melyet a felirati javaslat a nemzeti eszme megóvása mellett a politikai jogoknak a társadalom minden rétegére való kiterjesztése mellett helyez kilátásba.

Ez a felirati javaslat gondolatmenete. Lát-hatjuk, hogy a trónbeszéd, a kormány programja s a felirat-tervezet között teljes az összhang s ez az összhang a legszebb biztosítéka egy munkával teljes nagy jövő elkészületeit végző parlamenti ülésszak sikeres működésének.

Gróf Majláth Gusztáv

erdélyi r. kath. püspök üdvözlöte.

D. a J. Kr!

Méltóságos báró főispán úr!

Méltóságodat Alsó-Fehér vármegye főispáni székének elfoglalása alkalmából hazafias örömmel üdvözlöm.

Magyar nemzeti multunk régi dicsőségének hajnalát látom derengeni a nemzet nagyjainak s a hozzájuk csatlakozó önzetlen hazafiaknak azon törekvésében, melylyel a kölcsönös jogok épségben tartásával a közélet tisztaságának s az igazságnak részehajlatlan érvényesítésére s ez által kizárólag a közjó szolgálatára vállalkoztak.

E nagy és nehéz feladatok megoldásában fontos szerep vár a nagy nemzeti multtal méltán dicsekedhető Alsó-

Fehér vármegyénkben Méltóságodra, melynek sikeres megvalósíthatására midőn Méltóságodat saját hatáskörömben odaadó támogatásomról készséggel biztosítom, Méltóságodra és kedves családjára szívből kérem a jó Isten kegyelmét és áldását.

Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Gyulafehérvárt, 1906. június 28-án.

Majláth G. Károly s. k.,
erdélyi püspök.

Képviselői közgyűlés.

Nagyenyed város képviselői f. hó 4-én közgyűlést tartott, melyen a következő fontosabb tárgyak nyertek elintéztést:

Dr. Varró László polgármester 6 heti, Sass Albert v. ellenőr 2 havi, P. pp Ferencz községi bíró 30 napi szabadságidőt kértek és kaptak. Kovács Lajos rendőrbiztos hasonló tartalmu kérese elutasított. A városi ellenőrt távollétében Szócs István irnok helyettesíti.

Gáspár János, a jogügyi bizottság elnöke orsz. képviselővé választatván, helyébe Folyovics Sándor kir. közjegyző választatott meg.

A tanács jelentést terjesztett elő a gőz-és kádfürdő megnyitásáról, üzembe adásáról és költségeiről. Ezen jelentéssel kapcsolatban Papp János képviselőtestületi tag indítványára a leszámolás megejtése végett három tagu bizottság küldetett ki: Deli Ödön, Fogarasi Albert és Papp János képviselői tagok.

Sass Albert indítványt adott be a képviselői közgyűlésnek a városi nyugdíj-szabályrendelet 31. §-ának oly értelmű módosítása iránt, hogy a városi tisztviselő nője azon esetben is kaphasson özvegyi ellátást, ha nyugdíj-képes állásából kifolyólag neki magának is van nyugdíja. Az indítvány nem fogadtatott el.

A sétatér alján a Kossuth-utcában levő Bíró Zsigmond-féle házastelek egyhangu határozattal megvásároltatott.

Az ev. ref. és ág. ev. egyházak tulajdonát képező azon sarok-terület, melyen a tűzoltó-szertár áll, egyhangu határozattal megvételvé, a város tulajdonába ment át.

A városi tanács betérjesztette a Szentkirály-utcai régi börtön-helyiség eladása tárgyában Bakó Károlylyal kötött adásvevési szerződést, mely egyhangulag elfogadtatott.

Ugyancsak jóváhagyta a közgyűlés a városi uszoda melletti szabad terület megvásárlása ügyében Felszeghy Sándorral kötött adásvevési szerződést.

Hosszu és beható vita indult meg a vasuti hazajáró ut kiépítésének engedélyezése s a tanács által betérjesztett tervek kérdésében. A tanács előterjesztése szerint ez az ügyvezetett Sugárut a vasuti teherpálya udvarra nyílne, a város felől pedig a piacra torkollanék. Ezzel szemben állt Fogarasi Albert képviselőtestületi tag indítványa, mely szerint az új utat úgy kell megépíteni, hogy a személy-pályaudvarra nyíljen. A képviselő-testület tizenegy szótöbbséggel a tanács javaslatát fogadta el. A határozatot Fogarasi Albert képviselőtestületi tag megfélebbizte.

A délután 5 órakor folytatott gyűlésen a városi állatorvos magán-prakszisának díja-

Hock János beszéde folyamán lehullott a lepel a szoborról, a mely Telcs Ede szobrászművész alkotása. A talapzatnak Töry Emil műegyetemi tanár a tervezője. A szobor Kossuthot, mint szónokot ábrázolja, magasztos hevíletben, szónoki pózban. Balkeze kardja markolatán nyugszik, kalapját is balkezeben tartja, jobb keze széles gesztussal lendül a magasba. Termetét magyar ruha fedj, válláról mente lóg alá. A fialak mintegy 3 és fél méter magas. Az impozáns gránit talapzaton egy szép allegóriás alak foglal helyet: hatalmas férfi figyelmesen előrehajolva ülő helyzetben, kezében kiegyenesített kaszát tart; az allegorikus alak a forradalmat személyesíti.

A szoborleleplezés után fölhangzott a szózat, a melyet a kecskeméti dalárda és a kecskeméti polgári dalkör adott elő. Az egész közönség kalaplevéve, állva hallgatta végig az éneket. Ezután Tomori Jenő hirlapszerkesztő szoborbizottsági tag ünnepi költeményét szavalta el Nagy Imre. Utána Szappanos István szoborbizottsági elnök beszéd kíséretében átadta a szobrot Kecskemét város polgármesterének. Beszédében elmondta, hogy ez volt az a hely, a hol 48-ban Kossuth szavára 600 kecskeméti vitéz magyar megindult a verbászi síkra a ráczok ellen. Kérte a polgármestert, vegye gondozásába a szobrot. Kada Elek polgármester kezdett ezután beszélni. Szavai rendkívül nagy hatást keltenek. Beszédjét a vá-

ros háza erkélyéről tárogatóval kísérték. A tárogató hangjai az egész nagy teret betöltötték. Kada polgármester először az öreg honvédekhez szólott, majd pedig a népis-kolai zászlóaljához intezett beszédet. Fölhívta őket, hajtsák meg a lobogót.

A polgármester beszéde után megkezdődött a koszorúk letétele. Elsőnek Justh Gyula, a képviselőház elnöke tette le a Ház koszoruját, a következő beszéd kíséretében:

— A magyar országgyűlés képviselőháza nevében megkoszorozom ércszobrodat, nagy nemzeti megváltónk, megdicsőült Kossuth apánk. Hirdesse e nagy, hatalmas férfiu ércszobra nemzedékről-nemzedékre Magyarországot szabadságát, függetlenségét, dicsőségét. A te szent, dicső, áldott emléked, mely örökké fog élni, egyesítse hazánk összes erőit, hogy küzdelmeinket siker koronázhassa.

Ezután Sztéryny József államtitkár a kormány nevében a következő szavakkal tett koszorut a szoborra:

— A magyar királyi kormány nevében Kossuth Lajos szobrára teszem le e koszorut s ama nagy történelmi alak szobrának talapzatára, a kinek működése nyomán kelt ki a modern Magyarország, annak a nagy államférfiúnak a szobrára helyezem el e koszorut, a kinek a fia ma Magyarország közgazdasági irányát mutatja meg a jövő fejlődés tekintetében.

E közben érkezett meg Wekerle miniszterelnök távirata, amely így hangzik:

— Végtelenül sajnálom, hogy Kecskemét mai magasztos ünnepén, midőn a város a kegyelet adóját a lánglelkű hazafiu dicső emléke iránt lerója, nagymérvű hivatalos elfogalaltságom miatt meg nem jelenhetek. Őszintén köszönve szives meghívásukat, fogadják hazafias üdvözlömetet. Wekerle Sándor.

A kabinetnek több tagja, a kiket személyesen is meghívtak, szintén táviratilag mentették ki elmaradásukat.

Délben 1 órakor kezdődött a diszátorban a banket. A főasztalnál Kossuth Ferencz ült, balján Szappanos István, Kecskemét képviselője, jobbján pedig Justh Gyula foglalt helyet. Az ötödik fogásnál Gulner Gyula, Pest vármegye főispánja mondotta az első felköszöntőt a királynak. Utána Iványosi Szabó László, a kecskeméti alsókerületi függetlenségi párt elnöke Kossuth Ferenczet köszöntötte fel, a mire Kossuth a következő szavakkal válaszolt:

Tisztelt ünneplő közönség! Valahányszor szobrot állítanak fel Kossuth Lajos emlékére, mindannyiszor újra születik az ő szelleme ebben a hazában. Azt mondta ő egykoron, hogy sírjából hatalmasabban fog előtörni szózata, mint ahogy elhangzott életében ajkairól. (Zajos éljenzés.) Igaza volt; mindnyájan látjuk, hogy szelleme mindenképpen terjed a hazában; az a kis tábor, amely az ő elveit hirdette egykoron, az ország többségévé lett és talán közel van már az az idő, midőn nem lesz magyar ember e hazá-

SÁMSON JAKAB

Telefon 423.

uri szabó

Telefon 423.

KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 2.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát

honi, angol, scoth és francia különlegességekben

FÉRFI RUHÁK a legmodernebb szabászat alkalmazásával, saját műhelyében készítettnek. 12 49-105

Gyors és pontos kiszolgálás! Gyors és pontos kiszolgálás

zása megállapított; a Nemzeti szálloda s az apahidai birtok bérbeadása jóváhagyott; az újonnan építendő óvoda építésére vonatkozólag az árlejtés eredménye beterveztetett s ennek alapján a legkedvezőbb ajánlattevő Bakó Károly építő-mester az építéssel megbízott.

Régi adósoknál elhelyezett 11.726 korona kölcsöntőke felmondott.

A sétaterről a bükkös laposig vezető ut szabályozására a képviselő megadta az engedélyt a városi tanácsnak.

Pályázati hirdetés

a bihardíószegi, egri, nagyenyedi és pozsonyi m. kir. vinczellériskolába az 1906-7. tanévre való felvételre.

Felvételi kellékek:

1. Legalább 16 éves életkor, mely anyakönyvi kivonattal igazolandó.
2. Legalább a népiskola sikeres elvégzése tanúsító bizonyítvány.
3. Ép, erős, egészséges s a gyakorlati munkák végzésére alkalmas testalkatot s a himlő ellen való beoltást igazoló orvosi bizonyítvány.
4. Községi erkölcsi bizonyítvány.
5. Községi bizonyítvány a szülők vagyoni helyzetéről és hivatásszerű foglalkozásáról.
6. Szülők, vagy gyám beleegyező nyilatkozata arra nézve, hogy a felvett tanulót a tanév vége előtt az iskolából nem veszik ki

ban, aki ne az ő elveit vallaná. (Lelkes éljenzés és taps.) Az ő szelleme, midőn hazahoztuk, szétszórt ebben a hazában. Odaült minden magyar tűzhelyhez: minden magyar tűzhelynél sugalmazza a hazaszeretnek szent vallását. (Éljenzés.) S mi az az eredmény, amelyet elért e szellem terjedése? Ezt nem tudom, de tény az, hogy megérhetjük azt a csodát, hogy itt Kossuth Lajos emlékének megtisztelésénél egy magyar miniszter vehet részt és hogy az a magyar miniszter az ő véreinek vére és mondhatom, az ő elveinek letéteményese (Zajos éljenzés) mert én magamat másképp elképzelni nem tudom, mint úgy, hogy megvalósítani törekszem az ő eszméit. (Éljenzés.) Tisztelt ünneplő közönség! Volt idő, amidőn a függetlenségi eszméket csak elvileg hirdették. Ma eljött annak az ideje, hogy iparkodjunk azokat az eszméket meg is valósítani; megvalósítani a körülményekhez mérten, azzal a körültekintéssel, amely szükséges arra, hogy az ország ügyét biztosan vigyük előre, de azzal az elhatározással, hogy mindig előre fogunk menni és soha nem hátrálunk meg. (Taps.) Tisztelt ünneplő közönség! Kossuth Lajosról elmondhatjuk, hogy az az ut, amelyen haladt, az igazi ut, az az igazság, amelyet hirdett az igazi igazság, hogy az az élet, amelyet élt a hazáért, az igazi élet. Ő testesítette meg a hazaszeretnek vallását, amely vallás épp úgy diadalmaskodik, mint Jézusnak vallása, diadalmaskodott egykoron, meghódítja lassan a lelkeket és leköti ezeket örökre. Keeskenét polgárainak hazafiságára uriti poharát. Érték meg azt, hogy Kossuth Lajos álmai megvalósulhassanak.

és kötelező nyilatkozatuk arra nézve, hogy az alábbi 7 pont szerint járó tápdíjat pontosan fizetni fogják. Az utóbb említett nyilatkozatban a szülőknek (gyámnak) kötelezettséget kell vállalniuk arra nézve, hogy ha az esetleg egész, vagy fél tápdíj-mentességgel felvett tanulót az iskolából a tanév vége előtt kivennék, vagy ha a tanuló önhibája miatt távolították el az iskolából, a bennléte idejére eső tápdíj összeget a vinczellériskola pénztárába azonnal befogják fizetni. Ha pályázó teljes kora, a fenti kötelező nyilatkozatot maga tartozik kiállítani.

7. A felvett tanuló az iskolában lakást és teljes ellátást kap s ezért a 10 hónapig tartó tanévre 280 korona ellátási díjat köteles a vinczellériskolának fizetni előleges havi részletekben.

Szegénysorsu pályázóknak kivételesen az egész vagy a fél ellátási díj elengedtetik, ha a szegénységüket hatósági bizonyítvánnyal igazolják, s ha e kedvezményes felvételre egyébként érdemeseknek találtnak. A pályázati kérvényben határozottan kifejezendő, hogy a folyamodó mely módon kéri az iskolába való felvételt t. i. az egész, vagy a fél ellátási díj fizetésének kötelezettségével vagy az ellátási díj elengedése mellett.

Előnyben részesülnek a felvételnél azok, a kik katonai kötelezettségüknek már eleget tettek, vagy a tényleges katonai szolgálattól végérvényesen felmentettek, továbbá a szőlőmivelők, pinczekezelők, kertészek és kádárok, illetőleg azok fiai.

Fehérneművel, ruházattal, továbbá író- és rajzeszközzel saját költségén tartozik a felvett magát ellátni.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és a fentemlített okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg irt és aláírt kérvények a m. kir. földmivelésügyi miniszteriumhoz címelve folyó évi augusztus hó 31-ig nyújtandók be, azon vinczellériskola igazgatóságához, — a melybe a pályázó magát felvételre öhajítja.

A tanfolyam október 1-én kezdődik, s a tanulókat felvételükről a vinczellériskola igazgatósága értesíti.

Budapest, 1906. évi június hó 18-án.

Magyar királyi földmivelésügyi miniszter.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **A főispáni installációval** kapcsolatban lefolyt rendkívüli törvényhatósági közgyűlés jegyzőkönyve az erre kiküldött bizottság által f. hó 4-én délután hitelesített.

— **Áthelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Papp Gábor pókafalvai állami elemi iskolai tanítót a temeskutasi, Lukács Albert oláhujfalusi állami elemi iskolai tanítót a marossolymosi, Fekete Gyula marossolymosi állami elemi iskolai tanítót az oláhujfalusi, Krippendörfer Selmeczy Erzsébet gyalári állami elemi iskolai tanítónót a szentpéterfalvai, Krippendörfer Lajos gyalári állami elemi iskolai tanítót a szentpéterfalvai, Sesztay Emil nagyhalomgyi állami elemi iskolai tanítót a gaurényi, Gaál Lajos krasznahorváti állami elemi

iskolai tanítót a pókafalvai állami elemi iskolához jelen minőségében áthelyezte.

— **Kinevezés.** A beügyminiszter Alsó-Fehér vármegyében a pókafalvi anyakönyvi kerületbe Enyedi Simon körjegyzőt anyakönyvvezetővé nevezte ki.

— **Dr. Váró Géza,** Váro Ferencz Bethlen-kollégiumi tanár, tiszteletbeli igazgató fia, Székelyudvarhelyen ügyvédi irodát nyotott.

— **Az V-dik közgazdasági előadást** 1906. júl. 8-án, vasárnap d. e. 11 órakor tartja Nagyenyeden a városház dísztermében dr. Winkler Albert: Az aranyosvölgyi vasutról és csatlakozásairól. Az előadás nyilvános, hölgyek is megjelenhetnek.

— **A termés** kilátásai korántsem olyan kedvezők, mint az ember az előző hírek után hitte volna. Nagyon sok helyen megdőlt a vetés. Csak a Tisza vidéke kecsgetet első rangú eredménnyel.

— **Utóállítások.** A fősorozásról bármi okból elmaradt állításköteleseket f. hó 20, 24 és 26-ik napjain fogják Gyulafehérvárt a cs. és kir. 50. sz. hadkiegészítő kerületi parancsnokság hivatalos helyiségében való megvizsgálás végett elővezetni. Az ezen napokon besorozottak az egyévi tartalékosság elengedésének kedvezményében még részesülnek.

— **Marosujvárt** a fürdő kezdetleges és rozsozott állapota mellett is annyi a fürdő vendég, hogy a telepen minden szállás el van foglalva, sőt a telep körül sem található üres lakás. Csodáljuk, hogy a kormány nem fordít több gondot erre a jó forgalmu fürdőre. Ugy halljuk, hogy megbízható vállalkozó bérbe akarja venni a fürdőt. Örömmel halljuk, mert talán ez uton remélhetjük az állapotok javulását.

— **Szerencsétlenül járt fuvaros.** Mulián György junis hó 25-ére virradólag Gyerlyánosból hazajöve, két lovával és szekérével beleesett az építésben levő házának pinczéjébe, melyet ideiglenesen lakhelyül használtak. Lovai őt magát agyonnyomták s az egyik ló teljesen megnyomorodott. A családban nem ez az első szerencsétlen eset, Mulián leánya nemrégiben leesett a sziklaról és szörnyen halt.

— **Értesítés.** A Bethlen-kollégium tanítóképzőjével kapcsolatos gyakorlóiskola első osztályába 10 kezdő kistanolót vehetünk föl az 1906—1907. iskolai évre. Felkérem tehát azon szülőket, kik gyakorló iskolánkba szándékoznak adni kezdő kis fiaikat, ez iránti szándékukat jeleltsék be július hó 10-ig az igazgatónál, mert a fölvétel a jelentkezés sorrendjében fog megtörténni. Nagy Lajos igazgatótanár.

— **A balázsfalvi kereskedők** és kereskedő-ifjak 1906. július hó 8-án a „Véza kertben” az építendő róm. kath. templom, a román úri kaszinó és az izr. iskola javára Simonffy Alajos, Mendel Jakab urak védnöksége alatt zártkörű táncmulatságot rendeznek.

— **Az érettségét tett ifjak** 1906. június 28-diki zártkörű táncestélyén felülfizettek: Asztalos Kálmán dr. 5 kor., Büffy Kazimir br. 10 kor., Batory Gyula 3 kor., Bartha Zsigmond 4 kor., Benedek Gábor 10 kor., Biró József 5 kor., Bodózi János 5 kor., Cirner J. József 5 kor., Deli Ödön 6

KÉSZ NEMZETI SZINŰ ZÁSZNÓK

ruddal, lándzsával, rojttal és bojttal felszerelve legelőnyösebb árban

Támgel József cég üzletében

NAGYENYEDEN szerezhető be.

kor., Farnos Árpád dr. 5 kor., Farnos Dezső dr. 5 kor., Fogarasi Béla 6 kor., Folyovich Sándor 10 kor., id. Graef János 10 kor., Elekes Karoly 5 kor., Erdős Jenő dr. 4 kor., Gáspár János 20 kor., Göllner Árpád 10 k., Jancsó Sándor 6 k., Jeney Elek dr. 5 k., Kovács József 10 k., Lengyel György dr. 5 k., Mátyás Mihály dr. 10 kor., Márton Ignác 1 kor., Misky József 10 kor., Molnár Károly 3 kor., Müller Jenő dr. 10 kor., Nagy Ignác 10 kor., Nagy Lajos 10 kor., Nagy Samu dr. 20 kor., Sándor Jenő 5 kor., Szaniszló Albert dr. 5 kor., Szász József 10 kor., Szilágyi Farkas 10 kor., Toronyi Gyula 5 kor., Tóth Miklós 5 kor., Uray László 10 kor., Varró László dr. 10 kor., Winkler Albert dr. 10 kor., ifj. Winkler János 10 kor. Összesen 308 korona.

— **Nyilvános számadás** a nagyenyedi állami polgári leányiskola június 24-én tartott nyári táncmulatságáról. Bevétel jegyekből 108 kor. 50 fillér, felülfizetéseikből 24 kor., összesen 132 kor. 50 fillér. Kiadás 78 kor. 94 fillér. Tisztajövedelem 53 kor. 56 fillér. Felülfizettek: Gáspár János 9 kor., dr. Winkler Albert 5 kor. 50 fillér, Nehéz János, dr. Jeney Elek 2—2 kor., Kónya Albertné 1 kor. 30 fill., Bartha Zsigmond, Bedő Dénes, Tóth Sámuel 1—1 kor., Nácsi Ferencz 60 fillér, Marosy György 40 fillér, Máthé Gyula 20 fillér.

— **A mezőgazdasági gyárpar érdekeiben.** Vas vármegye és Zala vármegye gazdasági körében nagyarányú mozgalom indult meg a két megye mezőgazdasági gyárparának megteremtése érdekében. A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület legutóbb e tárgyban a földmivelésügyi miniszterhez feliratot is intézett, legújabbban a vas megyei egyesület pedig választmányi ülésen foglalkozott e kérdéssel. Az első gyári vállalatot Szombat helyen tervezik, amely Vas vármegye árpatermését dolgozná fel. A vármegyei gazdasági egyesület kimondotta, hogy a mozgalmat a maga részéről is a legmesszebbmenőleg támogatja és a gazdákat felszólítja, hogy a gyár alapításában minél tömegesebben vegyenek részt. Elhatározta továbbá az egyesület, hogy a vállalat anyagi támogatása érdekében feliratot intéz a földmivelésügyi miniszterhez.

— **Szülők figyelmébe.** A kolozsvári középiskolai Tanárjelöltek Segélyegyesülete közvetít nevelői, korrepetitori, fordítói s tanári állomásokat Kolozsvárra s a vidékre. Ez eljárása által főképp segélyt kíván nyújtani az arra érdemes és tehetséges egyesületi tagoknak; másrészt alkalmat igyekszik adni az ország művelt családjainak arra, hogy ily módon képzett és megbízható ifjakat nyerjenek gyermekeik mellé nevelőül. Aki a nagyközönség köréből Egyesületünket igénybe óhajtja venni, ebbeli szándékát személyesen (központi egyetem III. emelet, hivatalos óra naponta 11—12-ig) avagy levélben szíveskedjék tudatni, közölve az állomás nemét, időtartamát, esetleges igényeit s a javadalmazás milyenségét. Beregi Ernő titkár, Zaklowszky Dénes elnök.

— **„Szőlő Otthon“**, mint a hazai szőlőszeti alkalmazottak menhelye van alakulóban, ahol a vinczellér, munkavezető, telepkezelő, pinczemunkás, pinczester stb. aggkorára, vagy baleset esetén otthon talál, lakást, élelmezést, ruházatot, pénzsegélyt stb. élvez. Az évi tagsági díj aránylag csekélyre van szabva, mert jövedelmező szőlőművelést, gyümölcsfatermesztést, konyhakertészetet, mezőgazdaságot, szőlőszeti-ipart, sertés-, baromfi-, és méhtenyésztést, tehenészetet létesít. Felhívjuk az országban működő szőlőszeti alkalmazottak figyelmét ezen emberbaráti in-

tézményre; saját jól felfogott érdekekben kérjenek alapszabálytervezetet, hogy meggyőződhesse nek annak mivolta felől. Czim: „Szőlő Otthon“ Kecskemét, II. tized 31. sz.

— **Czipészipari szakiskola.** A nagy-szebeni államilag segélyezett bőr- és czipészipari szakiskolánál az 1906/7-iki tanév szeptember hó 3-án kezdődik, a mikor egyuttal 16 ösztöndíjas hely (egy-egy havi 10 korona) jön trespedésbe. A tanuló tanoncok részére 3, segédek részére pedig 1 évig tart. A szakiskolán a következő tantárgyak tanítatnak: magyar nyelv- és ügyirálytan 2, német nyelv- és ügyirálytan 2, számtan-mértan 2, könyvvitelan 1, szabadkézi és szakrajz 4, mértani rajz 2, mértékvétel 1, mintaszabás 4, lábtanulmányok 2, anyagtan és szerzőmisme 1 és végül műhelyi gyakorlatok 40 órában hetenként. A tanműhelyben mindennemű czipők és csizmak készíttetnek ugy egészséges, mint beteg lábak részére. A szakiskola elvégzésével záró vizsgálat tartatik. Ezen vizsga letételéről szóló bizonyítvány az illető tanoncot czipész-segédde minősíti és munkakönyvének kiváltására feljogosítja. Rendes tanuló lehet, ki az elemi iskola 4 osztályát sikerrel elvégezte, élete 12. évét már betöltötte és ehhez képest kifejlett, ép testalkattal bír. Fölvehető még a gyakorlatba működő tanoncok és segédek, ha ezen elméleti ismeretekkel bírnak. Tekintettel egyrészt az ipari pályára lépő ifjúságnak nagyobbára kedvezőtlen anyagi helyzetére, valamint másrészt a növendékek jobb és gondosabb kiképzésére, a szakiskolán különösen a szegény tanulók részére ösztöndíjas helyekkel bíró internátus rendeztetett be. Az internátusba díjmentesen, illetőleg ösztöndíjjal csak szegény, szorgalmas növendékek vehetők fel. Az ösztöndíjas helyekért a folyamodványok folyó évi augusztus hó 5-ig a felügyelő-bizottságnál benyújtandók. Bővebb felvilágosítást szívesen ad a felügyelő-bizottság elnöke Schuster Márton igazgató Nagyszebenben.

— **A munkás-törvény.** A földmivelésügyi miniszter a gazdákhöz és munkásokhoz nyílt felhívásban figyelmeztetést intéz. Ebben a szerződésileg elvállalt munka teljesítésének kötelezettségére figyelmeztet, továbbá arra, hogy a szerződésszegőt az 1898. II. t.-cz. szigorúan bünteti. A törvény megvédi azokat a munkásokat, akiket elvállalt szerződésük teljesítésében akadályozni akarnának. Azokat, akik arra bujtogatnak, hogy a szerződést ne tartsák meg, büntetik. Még súlyosabb büntetés éri azokat, akik a dolgozni akaró munkásokat, cselédeket fenyegetik, vagy tetteleg bántalmazzák, a szerződés teljesítésében akadályozzák. A gazda személye vagyona ellen való bűncselekményeket a törvény egész szigorával torolja meg, felhívja a gazdákat és munkásokat, hogy valamennyi munkás-igazolványban benfoglalt munkás-törvény rendelkezéseit alaposan tartsák szem előtt, mert ezek rendelkezései ugy a munkásoknak, mint a gazdának megmutatják a módot, hogy igazságos igényeikhez jussanak. A miniszter kiáltványa végül a következőket mondja: A kormány minden rendelkezésre álló eszközzel biztosítja a törvények megtartását, ugy a gazda, mint a dolgozó munkások és cselédek védelmét, de nem fogja eltűrni, hogy a bűn büntetés nélkül maradjon. Hogy a kormány ne legyen kénytelen mindezt karhatalommal biztosítani, az a gazdák, munkások és cselédek józan belátásán mulik.

— **Szenzációs előadás.** Buffaló Bill, vagyis Cody ezredes e hó folyamán Erdélybe érkezik és — hallomásunk szerint — e hó 12-dikén Gyulafehérvárott, 18—19 napokon

Kolozsvárt szerepel óriási társulatával s valóban amerikai méretű fölszerelésével. Amerikai zuávok vakmerő sport-gyakorlatokat végeznek. Bámulatos lovasok csodálatos egyesülete a legnagyobb katonai karusszelt mutatja be, melyet valaha a világ láthatott. Japán katonai gyakorlatai egy csapat japán lovas, a vad nyugot ősi életmódját száz indiánus (mind valódi vörösbőr!) mutatja be. Kaukázus zabolatlan kozákjai, riffiánok és beduinok, Baker Johnny a híres lövő stb. szerepelnek. Egy nagy jelenetben a vörösbőrtek ellen folytatott harcz legkiemelkedőbb mozzanata: a Little Big-Horn csata lesz bemutatva.

— **Tulipán-világ.** Közkedvelt legújabb s régebb népszerű 22 magyar nótának teljes felhasználásával egy pompásan sikerült, könnyű ábránd modorban irt magyar egyveleget állított össze jónevű magyar zeneszerzőnk Huber Sándor, „Tulipán-világ“ czímen. E műve a „Zenélő Magyarország“ imént megjelent 314-ik füzetét képezi és 14 oldal tartalmát betöltve a következő magyar nótákból mint: Jaj de szépen muzsikálnak, Őszi rózsá, Juhász kutyák ugatnak, Te vagy te vagy barna kislány, Uj sir van a temetőben, Chlopi nóta, Helyre Kati, Toroczkói bíró, Minden este dalogatok sokáig, Nem nyomja fejemet a bú, Öreg legény vagyok már én, Lőre lőre, Fáj a szívem, Hej Kati, Kati, Nincs a pusztán rózsabokor, Recece nem vagyok én kapitány, Csipd meg bogár, stb. stb. fűzi művészi egésszé. A „Zenélő Magyarország“ e füzetével kezd a 27-ik füzet, s minden 12 oldal terjedelmű füzete váltakozva hozza a legjobb hazai, s közismert külföldi zeneszerzők legjobb dalait, magyar népdalokat, opera, operette részleteket, víg kuplékat, zongora 2 és 4 kezes szerzeményeket stb. Havonta két füzet, negyedévben 6 füzet 3 korona előfizetésért. Egyes füzetek ára 1 korona. Mutatvány füzetekért 1 korona küldendő be. Előfizetheti és kimerítő jegyzéket az eddig megjelent 314 füzetről ingyen kapni a „Zenélő Magyarország (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában, Budapest VIII. ker. József-körút 22—24.

— **Hazudás.** Ezen szokás főleg az üzleti életben divik. De nem jó ahhoz hozzászokni. Mert mit szólna ahhoz a világ, ha valaki azt hazudná, hogy nem jó az Első Alföldi Cognacgyár r. t. Tulipán-likörje? Hát egyszerűen kinevetné!

— **Építőiparosok, fakeskedők és vállalkozók érdeke.** A Budapesti Komor Marcell építész, Lakatos Lajos és Sós Izor szerkesztésében megjelent „Vállalkozók Lapja“ című felhivatalos szaklap július 1-én huszonhetedik évfolyamának második felére nyitott előfizetést. Miután e komoly irányú szaklapban jeles és a nagyközönség érdekelt szolgáló szakbavágó cikkekkel kívül az országban előforduló építkezésekre, faeladásokra és szállításokra vonatkozó összes árlejtési és árverési felhívások, valamint az összes e téren kibocsátott pályázati és pályázati hirdetéseket közöltetnek, ugy, hogy minden a vállalkozás területein működő mérnök, építész, építőmester, építőiparos, szakmányos, fakeskedő, szállító és gyáros hasznos adatokat talál abban, ajánljuk lapunk nagybecsült olvasóinak, hogy a „Vállalkozók Lapja“ kiadóhivatalától (Budapest, VIII. Kerepesi-ut 29. sz.) mutatványszámot kérjenek, melyet a kiadóhivatal a lapunkra hivatkozónak 3 héten át ingyen küld. A „Vállalkozók Lapja“ német kiadásban is megjelenik „Baunternehmer und Lieferant“ czímen, melyből szintén kérhető mutatványszám.

SZERKESZTŐSÉG:

Dr. Garda Kálmán, Török Bertalan, Dr. Varró László.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírrugyár részv. társ.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 157.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.

Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5 $\frac{1}{2}$ %, 6%, 6 $\frac{1}{2}$ % mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.

Botétet 4 $\frac{1}{2}$ % kamatláb mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12, d. u. 3—4 óráig.

19 53—104

ELSŐRANGU VADÁSZFEGYVEREK

a bel- és külföld világhírű gyárainak
— legjobban bevált készítményei —

angol és belga sportfegyverek
mérsékelt áron csekély havi

RÉSZLETFIZETÉSRE.

AUFRECHT ÉS GOLDSCHMIED

vadászfegyver-osztálya
Budapest, VI., Eötvös-utca 32.

Gazdag tartalmu fegyverárjegyzék
kivánatra ingyen és bérmentve.

*Budapesten az egyetlen független
ellenzéki nagy politikai napilap:*

AZ UJSÁG

Előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 28.— kor.

Félévre . . . . . 14.— „

Negyedévre . . . . . 7.— „

Egy hónapra . . . . . 2.40 „

Gyönyörű album-ajándék karácsonyra Az Ujság minden előfizetőjének kivétel nélkül!

Megrendelési cím: „AZ UJSÁG” kiadóhivatala,
Budapest, VII., Kerepesi-út 54.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kintű hitelem

Nagyszebeni földhitelezet

részéről Kolozs és több szomszédos megye területére

ingatlan jelzálog kölcsönök

„kizárólagos ügynökségével“

biztattam meg.

Ebbeli működésemben legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.

Barminemű felvilágítással, utbaigazítással készséggel díjmentesen szolgállok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvétel bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai véglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő eszabító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek“, — amelyek ilyenmű jelzálogkölcsönt pénzintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt vesztő és minden esetben, akár eredményes akár nem, terhesen költséges.

Teljes tisztelettel

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

113 20—50

Brassói Portland-Cement-

gyár, Brassóban. Nagyenyeden kapható Klemm Pál úrnál Szentkirály-utca 128. sz.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.